

ПЛАН
МІСЦЕВОГО ЕКОНОМІЧНОГО
РОЗВИТКУ

м. Бердянськ

Україна

Серпень, 2018

Передмова

Шановні друзі!

План місцевого економічного розвитку, розроблений у рамках приєднання міста до європейської ініціативи «Мери за економічне зростання», є одним із основних документів для забезпечення ефективного економічного розвитку Бердянська.

Бердянськ – місто Запорізької області, розташоване на Північному узбережжі Азовського моря. Є одним з інвестиційно привабливих міст завдяки розвинутій інфраструктурі санаторно-курортних закладів, наявності таких природних ресурсів як тепле Азовське море, цілюще повітря, лікувальні грязі, різноманітні типи мінеральних вод.

У місті працюють більше 30 підприємств з виробництва продукції, що поставляється не тільки до країн СНД, а й до інших країн світу. Ринкову інфраструктуру представляє малий та середній бізнес. Функціонує більше 600 малих підприємств, більше 6 тисяч суб'єктів господарювання, які здійснюють діяльність у різних сферах економіки міста та наданні послуг.

Місто Бердянськ – це місто, відкрите для ідей, місто щасливих надій і успішних проектів. Ми завжди відкриті для співпраці з інвесторами та виробниками. Зі свого боку гарантуємо, що всі інвестиції знайдуть в Бердянську перспективний ринок та режим максимального сприяння.

Одним із досягнень нашої наполегливої роботи є те, що Бердянськ увійшов до ТОП-10 малих європейських міст майбутнього 2018/2019 у міжнародному рейтингу спеціалізованого інвестиційного журналу fDi Intelligence у категорії «Стратегія прямих іноземних інвестицій» (підкатегорія «Топ-10 міст за ефективністю витрат на ведення бізнесу»).

Ми маємо намір у 2019-2020 роках працювати над впровадженням розробленого Плану місцевого економічного розвитку Бердянська. Впевнені, що реалізація запланованих заходів дозволить досягти намічених у Плані цілей:

- створити умови для розвитку сфери оздоровлення і туризму;
- сприяти розвитку бізнесу та залученню інвестицій;
- розширити доступність адміністративних послуг та створити довірливі відносини в громаді через ефективну комунікацію «бізнес – влада – громада».

Сподіваємося на активну участь у реалізації плану представників бізнесу та громадських організацій для досягнення нашої спільної мети – сприяти економічному розвитку Бердянська як курорту високого рівня оздоровчих послуг і сімейного відпочинку, інвестиційно привабливого центру конкурентоспроможного бізнесу, міста якісних і доступних послуг з ефективною системою управління та можливостями для самореалізації громадян.

Міський голова

ВОЛОДИМИР ЧЕПУРНИЙ

Щоб отримати копію цього Плану, зверніться до:

Ім'я: **ЮЛІЯ ДОЙНОВА**

Посада: *заступник міського голови м. Бердянськ*

Адреса: *площа Єдності, 2, місто Бердянськ, Запорізька область, Україна, 71118*

Телефон: **+380 (6153) 61884**

Факс: **+380 (6153) 38444**

Електронна пошта: **ispolkom@bmr.gov.ua**

Веб-сайт: **bmr.gov.ua**

1. Резюме

До ініціативи «Мери за економічне зростання» місто Бердянськ приєдналося у червні 2017 року. Природні території Бердянська визнано курортом державного значення. Місто розташовано у Запорізької області, на Північному узбережжі Азовського моря за 200 км від обласного центру.

Станом на 01.05.2018 р. населення м. Бердянськ становить 114 643 особи. Частка населення працездатного віку становить 59,7%. Внаслідок військових дій на сході країни у м. Бердянськ прибула значна кількість внутрішньо переміщених осіб. Станом на 01.07.2018 р. їх кількість становить 9 737 осіб (8,5% населення міста).

Найбільш важливими сильними сторонами економічної ситуації м. Бердянськ є: сприятливі природні чинники, що дозволяють місту бути морським курортом державного значення; розвинена мережа санаторно-курортних, оздоровчих та готельних закладів; широкий вибір культурно-розважальних закладів; наявність розгалуженої системи підприємств торгівлі та послуг.

До слабких сторін, які найбільшою мірою впливають на місцевий економічний розвиток, віднесено: відсутність затверджених меж міста та затвердженої берегозахисної смуги, не проведення інвентаризації земель міста; сезонність ведення курортного бізнесу та надання санаторно-курортних послуг; замалу кількість якісних і цікавих туристичних продуктів, яскравих туристичних подій для різних цільових груп; відтік кадрів та дисбаланс попиту і пропозиції робочої сили.

Можливостями міста визнано: зростання попиту на санаторно-курортні послуги у зв'язку з анексією Криму; збільшення кількості громадян, переміщених з тимчасово окупованих територій України, які створюють нові бізнеси і нові робочі місця; співпрацю з іншими містами та регіонами, інвесторами та грантодавцями щодо впровадження спільних програм і проектів, туристичних маршрутів тощо.

Найбільшими загрозами для місцевого економічного розвитку є: політична нестабільність, продовження військового конфлікту на сході України, близькість до зони ООС; відсутність електрифікованої залізничної колії Бердянськ-Пологи, відсутність залізничного сполучення взимку; відсутність повітряного сполучення; незадовільний стан автомобільних доріг за межами міста; природне скорочення частини працездатного населення.

Узагальнене бачення міста: Бердянськ – це курорт високого рівня оздоровчих послуг і сімейного відпочинку, інвестиційно привабливий центр конкурентоспроможного бізнесу, місто якісних і доступних послуг з ефективною системою управління та можливостями для самореалізації громадян.

Основними цілями МЕР Бердянська є: 1) створення умов для розвитку сфери оздоровлення і туризму; 2) сприяння розвитку бізнесу та залученню інвестицій; 3) розширення доступності адміністративних послуг та створення довірливих відносин в громаді через ефективну комунікацію «бізнес – влада – громада».

Для досягнення зазначених цілей Планом передбачено реалізувати 18 заходів, зокрема розробити та затвердити землепорядну документацію; впровадити програми підтримки місцевого товаровиробника, малого та середнього бізнесу; розширити кількість адміністративних послуг, які надаються суб'єктам господарювання; заснувати у місті сучасну конференц-залу; підвищити ефективність використання майна територіальної громади міста; створити Туристичний інформаційний центр; запровадити різноманітні заходи з популяризації міста як курорту; розвивати у місті подієвий туризм; розробити та впровадити комунікаційну стратегію міста; покращити доступ інвесторів, суб'єктів господарювання та громадян до необхідної інформації.

План МЕР передбачає, що фінансування запланованих витрат буде здійснено за рахунок місцевого бюджету, бюджетів вищого рівня, приватного сектору та донорів. Загальна потреба у фінансуванні заходів становить 25 123,710 тис. грн, із яких передбачено профінансувати з місцевого бюджету 8 976,110 тис. грн (36%). За рахунок виключно коштів місцевого бюджету планується профінансувати 13 проектів (72% їх загальної кількості). За рахунок коштів місцевого бюджету планується профінансувати 36% загальної суми, коштів донорів – 62%, бюджетів вищого рівня – 1%, приватного сектору – 1%. Нестача фінансування становить 15 762,600 тис. грн, або 63% загального обсягу. Кошти донорів та бюджетів вищого рівня планується залучити для трьох проектів, реалізація яких потребує здійснення капітальних ремонтів приміщень.

2. Перелік таблиць, схем та рисунків

Таблиця 1: План дій

Таблиця 2: Схема фінансування

Таблиця 3: Показники моніторингу

Таблиця 4: Класифікація підприємств за розміром (згідно Господарського Кодексу України)

Таблиця 5: Класифікація суб'єктів господарювання м. Бердянськ за видами економічної діяльності

Таблиця 6: Розподіл компаній приватного сектору м. Бердянськ за чисельністю та видами діяльності

Таблиця 7: Оцінка співпраці на місцевому рівні у м. Бердянськ

Таблиця 8: Галузі (та підгалузі) з перспективою зростання та їхні проблеми

Таблиця 9: Доступ до фінансування суб'єктів господарювання у м. Бердянськ

Таблиця 10: Потреби приватного сектору м. Бердянськ у земельних ресурсах та інфраструктурі

Таблиця 11: Правові та інституціональні умови

Таблиця 12А: Ситуація з кваліфікованою робочою силою у м. Бердянськ

Таблиця 12В: Шляхи досягнення балансу між попитом на кваліфіковані трудові ресурси і можливостями працевлаштування в муніципальній освіті – системний аналіз

Таблиця 13: Як м. Бердянськ сприймається його мешканцями

Таблиця 14: SWOT-аналіз

Рисунок 1: Галузева структура компаній м. Бердянськ

Рисунок 2: Розподіл компаній м. Бердянськ за розмірами

Рисунок 3: Реклама м. Бердянськ у містах Київ, Харків, Львів

3. Перелік скорочень

АТО – антитерористична операція

БМР – Бердянська міська рада

БСПП – Бердянська спілка промисловців і підприємців

ВК БМР – виконавчий комітет Бердянської міської ради

ВРУ – Верховна Рада України

ВП ГО – всеукраїнська правова громадська організація

ВПО – внутрішньо переміщені особи

ДФСУ – Державна фіскальна служба України

ЄС – Європейський Союз

ЗМІ – засоби масової інформації

МЕР – місцевий економічний розвиток

МСБ – малий та середній бізнес

МТД – міжнародна технічна допомога

НГО – неурядова громадська організація

План – План місцевого економічного розвитку

Рис. – рисунок

РФПП – Регіональний фонд підтримки підприємництва в Запорізькій області

СПД – суб'єкти підприємницької діяльності

Табл. – таблиця

ТІЦ – Туристичний інформаційний центр

ФОП – фізична особа – підприємець

ЦНАП – центр надання адміністративних послуг

4. Вступ до плану

Місто Бердянськ приєдналося до ініціативи «Мери за економічне зростання» у червні 2017 року.

Місто Бердянськ розташоване у південно-східній частині країни на відстані 715 км від столиці України – м. Київ (тривалість подорожі автотранспортом – 10 годин, залізничним транспортом – 18 годин). Відстань до обласного центру (м. Запоріжжя) становить 200 км. Територія міста – 83,0 км² (0,31% площі Запорізької області та 0,014% площі України). У місті є морський порт та аеропорт (наразі не функціонує). Найближчий аеропорт знаходиться на відстані 200 км у м. Запоріжжя. Автобусне сполучення регулярне та функціонує задовільно. Залізничне сполучення регулярне влітку і незадовільне взимку. Причиною цього є відсутність електрифікованої гілки залізничного сполучення від станції Пологи до станції Бердянськ (118 км), а також те, що станція Бердянськ є кінцевою, а не транзитною. Завдяки своєму місцезнаходженню та доступу до залізничних доріг національного значення, місто знаходиться у гірших умовах з точки зору доступності, порівняно з сусідніми містами.

Станом на 01.05.2018 р. населення м. Бердянськ становить 114643 особи, що складає 6,7% від населення Запорізької області та 0,27% від населення України. Чоловіки становлять 45% населення, жінки – 55%. Частка населення працездатного віку становить 59,7%. У 2016 році чисельність працездатного населення становила 63,01 тис. осіб (порівняно з 2014 роком зменшилась на 2,13 тис. осіб, або на 3%). Середній вік населення – 40 років (жінки – 42 роки, чоловіки – 38 років). Внаслідок військових дій на сході країни у м. Бердянськ прибула значна кількість внутрішньо переміщених осіб. Станом на 01.07.2018 р. їх кількість становить 9 737 осіб (8,5% населення міста).

Приєднання до ініціативи «Мери за економічне зростання» дозволить у партнерстві з приватним сектором та громадськими організаціями з урахуванням результатів опитування жителів міста досягти більш повного використання місцевого потенціалу та розширити можливості з метою стимулювання створення нових робочих місць та забезпечення місцевого економічного розвитку.

План місцевого економічного розвитку не є всеохоплюючим і не замінює вже існуючі плани. Разом із розробкою Плану місцевого економічного розвитку у місті розроблено «Стратегію розвитку м. Бердянська на період до 2027 року». План місцевого економічного розвитку зосереджений на створенні умов для розвитку сфери оздоровлення і туризму, сприянні розвитку бізнесу та залученню інвестицій, розширенні доступності адміністративних послуг та створення довірливих відносин в громаді через ефективну комунікацію «бізнес – влада – громада».

План місцевого економічного розвитку буде використовуватися для реалізації основних цілей місцевого економічного розвитку: впровадження засад партнерства, міжсекторальної співпраці та взаємодії в цілях місцевого економічного розвитку; розробки активних заходів розвитку місцевого потенціалу, впровадження проектного підходу до місцевого економічного розвитку; розробки конкретних проектів місцевого економічного розвитку та пошуку джерел їх фінансування; розвитку зовнішнього позиціонування та маркетингу; налагодження зв'язків із потенційними інвесторами та міжнародними партнерами; запровадження системи постійного моніторингу процесу реалізації Плану.

План місцевого економічного розвитку був розроблений виконавчим комітетом Бердянської міської ради у партнерстві з приватним сектором та громадянським суспільством. У рамках розробки Плану у період з 07.12.2017 р. по 18.01.2018 р. було проведено два опитування: жителів міста та представників бізнес-структур. Результати опитувань враховано під час розробки Плану. До робочої групи з розробки Плану було включено представників бізнес-спільноти та громадських організацій.

План МЕР передбачає, що фінансування запланованих витрат буде здійснено за рахунок місцевого бюджету, бюджетів вищого рівня, приватного сектору та донорів. Загальна потреба у фінансуванні заходів становить 25 123,710 тис. грн, із яких передбачено профінансувати і місцевого бюджету 8 976,110 тис. грн (36%).

5. Процес розробки Плану місцевого економічного розвитку

Розробку Плану місцевого економічного розвитку м. Бердянськ здійснено робочою групою у складі 17 осіб, з яких 41% – представники влади, 41% – представники бізнесу та 18% – представники громадських організацій. Склад робочої групи затверджено розпорядженням міського голови від 28.07.2017 р. (Додаток А).

Розробники Плану місцевого економічного розвитку м. Бердянськ дотримувалися принципів: партнерства з приватним сектором, партнерства з сектором громадянського суспільства, залучення до розробки Плану науковців та студентів, публічності та прозорості, врахування думки жителів міста шляхом проведення опитування та публічного обговорення.

Основними процесами розробки Плану були: протокольні засідання робочої групи, опитування жителів міста, опитування бізнес-спільноти, аналіз доступу до фінансування, тематичні зустрічі з науковцями та студентами, консультації з представниками бізнесу, розробка спільно з представниками бізнесу системи заходів з попередження невиконання Плану МЕР, публічне обговорення.

Найбільш важливими для партнерства були засідання робочої групи із залученням представників бізнесу та громадських організацій, опитування бізнес-спільноти та мешканців міста, публічне обговорення.

6. Аналіз місцевої економічної структури

6.1 Аналіз місцевої економічної структури

Бердянськ – місто обласного значення Запорізької області, розташоване на Північному узбережжі Азовського моря. У 2005 році Верховною Радою України прийнято Закон України «Про оголошення природних території міста Бердянська Запорізької області курортом державного значення». Бердянськ є привабливим містом завдяки наявності розвинутої інфраструктури санаторно-курортних закладів, промислового потенціалу, розгалуженої інфраструктури житлово-комунального господарства та соціальної сфери, морської логістики, наявності таких природних ресурсів, як море, цілюще повітря, лікувальні грязі тощо.

В Таблиці 4 (додаток В) представлено національну класифікацію компаній за розміром та класифікацію за видами діяльності. Усього у місті зареєстровано 7338 суб'єктів господарської діяльності (таблиця 5, додаток С), із яких 2022 (28%) – підприємства та 5316 (72%) – ФОПі. Із загальної кількості зареєстрованих компаній здійснюють фінансово-господарську діяльність лише 648 (32%). Розподіл цих компаній за галузями наведено на рис. 1. та у табл. 5. Найбільша частка компаній приватного сектору займаються оптовою та роздрібною торгівлею, ремонтом автотранспортних засобів і мотоциклів займаються 25,3% підприємств. Значна частка компаній займається операціями з нерухомим майном – 11% підприємств. Значна частка підприємств працює у промисловості – 12%, при цьому 8% – це мікропідприємства. Серед компаній, які звітують про здійснення фінансово-господарської діяльності найбільшу частку становлять компанії, що належать до мікробізнесу – 72% (рис. 2, табл. 6 додаток D).

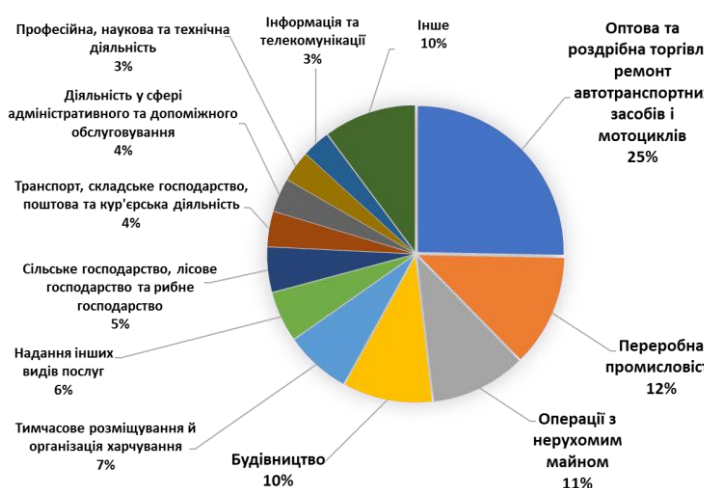

Рис. 1: Галузева структура компаній м. Бердянськ

Рис. 2: Розподіл компаній м. Бердянськ за розмірами

План місцевого економічного розвитку м. Бердянськ

Кількість фізичних-осіб підприємців за останні п'ять років зменшилась на 42% до 5,3 тис. осіб. На зменшення кількості вплинули такі фактори, як економічна ситуація (постійне коливання величини індексу інфляції, недостатність кредитних ресурсів для ведення бізнесу та інше), вимоги чинного законодавства щодо спрощеної процедури закриття власної справи.

У місті функціонують 9 ринків та торговельних рядів, 11 супермаркетів з продажу продовольчих та непродовольчих товарів, 181 заклад ресторанного господарства та громадського харчування. У цілому на території міста розташовано близько 2000 об'єктів торгівлі та сфери послуг.

До транспортної системи входить мережа автомобільних та залізничного шляхів, автостанція та залізничний вокзал, Бердянський морський торговельний порт. 19 міських автобусних маршрутів загального користування обслуговують дев'ять суб'єктів господарювання – перевізників. У 2016 році перевізниками придбано 22 нових транспортних засоби. Важливим елементом унікальності Бердянська є наявність морського торговельного порту, що є перспективою розвитку послуг з морської логістики, яка ускладнюється існуючою політичною ситуацією, зокрема будівництвом мосту через Керченську протоку та, як наслідок, – зменшенням кількості суден, що користуються портами, розташованими на Азовському морі.

У місті функціонують заклади освіти, охорони здоров'я, культури та спорту. У 7 закладах вищої та середньої спеціальної освіти студенти здобувають освіту педагогічного, медичного, економічного, юридичного напрямку, машинобудівної галузі.

Спостерігається позитивна динаміка збільшення податкових надходжень до міського бюджету, обсяги яких у 2016 році склали 317,3 млн грн, у 2017 році – 386,1 млн грн. Основними галузями надходжень є оптова та роздрібна торгівля, ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів – 19,1% від загальних надходжень до міського бюджету; державне управління й оборона, обов'язкове соціальне страхування – 13,5%; переробна промисловість – 13,5%; транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність – 12,7%; охорона здоров'я та надання соціальної допомоги – 7,4%, операції з нерухомим майном – 5,7%. Частка надходжень до бюджетів від суб'єктів малого підприємництва становить 32%.

Найбільш ефективними галузями (судячи з річного обороту і прибутків у співвідношенні з розміром) є експедиторські та агентські послуги; сільськогосподарське виробництво; оптова та роздрібна торгівля; промислова діяльність.

За останні 3 роки у місті найшвидше зростали: діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування (+20% у 2017 році порівняно із 2015 роком), надання інших видів послуг (+33,3%) фінансова та страхова діяльність (+5,6%), операції з нерухомим майном (+4,6%), оптова та роздрібна торгівля (+3,8%).

У найбільшій кількості місцевих ланцюжків створення доданої вартості беруть участь наступні галузі: тимчасове розміщування і організація харчування виробництво промислового обладнання та виробництво сільськогосподарського обладнання.

Візитною карткою унікальних продуктів та послуг, властивих Бердянську, є тимчасове розміщування і організація харчування (туристичний бізнес, санаторно-курортні послуги); експедиторські та агентські послуги; виробництво сільськогосподарського обладнання.

Найбільш перспективною для міста-курорту є туристично-курортна діяльність, яка, беззаперечно, є візитною карткою міста. Бердянськ – кращий курорт на узбережжі Азовського моря, визнано одним із семи найбільш привабливих міст країни загальнонаціонального проекту «7 чудес України». Протягом курортного сезону функціонує 87 санаторно-курортних та оздоровчих закладів. У дитячих закладах оздоровлення та відпочинку щорічно оздоровлюється більше 10,0 тис. дітей. Найпопулярнішими об'єктами розважальної інфраструктури є зоопарк «Сафарі», аквапарк «Мис Доброї Надії», дельфінарії «Немо», оглядове колесо «Міраж». Щорічно місто відвідує понад 1,5 млн. туристів. Активно розвивається санаторно-курортна інфраструктура, покращується рівень комфортності закладів, використовується біля 200 сучасних методик лікування.

6.2. Міжсекторальне співробітництво і взаємодія на місцевому рівні

У м. Бердянськ місцева влада взаємодіє з громадськими організаціями, громадськими активістами, асоціаціями та іншими об'єднаннями (таблиця 7, додаток Е).

План місцевого економічного розвитку м. Бердянськ

У 2016 році Розпорядженням міського голови було створено «Дорадчий комітет з питань сприяння розвитку громадянського суспільства в місті Бердянську при міському голові», який був колегіальним та консультативно-дорадчим органом. Членами дорадчого комітету були 16 представників громадських організацій. Відкритість засідань Дорадчого комітету забезпечувалась шляхом створення умов для присутності на них представників засобів масової інформації. Гласність – шляхом оперативного розміщення інформації про діяльність Дорадчого комітету, з розміщенням матеріалів на веб-сайті офіційного Інтернет-представництва Бердянської міської ради. У лютому 2018 року діяльність дорадчого комітету припинено Розпорядженням міського голови.

У місті діє Координаційна рада з питань розвитку підприємництва та захисту прав споживачів, яка є дорадчо-консультативним органом, що сприяє реалізації місцевої та державної політики у сфері розвитку підприємництва та з питань захисту прав споживачів у місті Бердянську.

З 1997 року у Бердянську функціонує Бердянська спілка промисловців та підприємців (роботодавців). Спілка є суспільною організацією до складу якої входять 50 членів, це промислові підприємства, будівельні організації, підприємницькі структури, філіали банків, страхові компанії, учбові заклади, комунальні підприємства, працівники виконкому, міський центр зайнятості, управління Пенсійного фонду України в м. Бердянськ.

До успішних форм співпраці у місті можна віднести проведення регулярних засідань Координаційної ради, Спілки промисловців та підприємців, участь представників бізнесу та громадських організацій у робочих групах з розробки Стратегії міста до 2017 року, Плану МЕР, комунікаційної стратегії, маркетингової стратегії.

Основними проблемами, які можуть бути вирішені шляхом налагодження ефективної співпраці, є недостатня ефективність комунікації між владою, бізнесом та громадою. Необхідними умовами для успішної співпраці є розробка та впровадження Комунікаційної стратегії міста, а також поновлення дії Дорадчого комітету.

Перспективними напрямами здійснення співпраці варто визначити створення довірливих відносин в громаді через ефективну комунікацію «бізнес – влада – громада», в тому числі запровадження електронного «Кабінету мешканця», який дозволить скоротити час на отримання інформації та прийняття рішень щодо звернень громадян, а також спростити доступність до адміністративних послуг.

6.3. Прозора, вільна від корупції адміністрація, що сприяє розвитку бізнесу

Владою м. Бердянськ здійснюються заходи, спрямовані на створення сприятливого ділового середовища для представників приватного сектору і громадянського суспільства. Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції у виконавчому комітеті Бердянської міської ради здійснює свою діяльність відповідно до Положення, затвердженого виконавчим комітетом у 2016 році.

У місті діє Координаційна рада з питань розвитку підприємництва та захисту прав споживачів, яка є дорадчо-консультативним органом, що сприяє реалізації місцевої та державної політики у сфері розвитку підприємництва та з питань захисту прав споживачів у місті Бердянську.

Розпорядженнями міського голови у 2017 році затверджено список посадових осіб, відповідальних за оприлюднення інформації у формі відкритих даних на Державному порталі відкритих даних та створено робочу групу з оприлюднення. Відкриті дані оприлюднюють 26 структурних підрозділів виконавчого комітету Бердянської міської ради, 4 комунальних установи та 17 комунальних підприємств.

Бердянськ увійшов до ТОП-10 малих (100-350 тис. жителів) європейських міст майбутнього 2018/2019 у міжнародному рейтингу спеціалізованого інвестиційного журналу fDi Intelligence у категорії «Стратегія прямих іноземних інвестицій» (підкатегорія «Топ-10 міст за ефективністю витрат на ведення бізнесу»). За дослідженням в рамках проекту «Транспарентність, фінансове здоров'я та конкурентоспроможність муніципалітетів» за результатами 2017 року м. Бердянськ посідає 6 позицію у рейтингу прозорості 50 міст України.

Для забезпечення місцевого економічного розвитку доцільним є посилення прозорості влади шляхом оприлюднення на сайті Бердянської міської ради інформації, важливої для бізнесу: дорожньої карти інвестора, інвестиційного паспорту міста, актуальних ставок місцевих податків тощо. Розвитку бізнесу сприятиме розробка та затвердження Програми підтримки місцевих товаровиробників і

План місцевого економічного розвитку м. Бердянськ

Програми посилення конкурентоспроможності малого та середнього підприємництва. Існує потреба у організації та проведенні навчальних заходів для персоналу санаторно-курортних та туристичних закладів, пошук шляхів інформування населення країни про санаторно-курортний та туристичний потенціал міста (*таблиця 8, додаток F*). Перспективною є розробка та впровадження веб-порталу «Кабінет мешканця», а також осучаснення інтерфейсу сайту Бердянської міської ради.

6.4. Доступ до фінансування

У м. Бердянськ суб'єкти господарювання мають доступ до різноманітних видів фінансування за грантовими програмами, конкурсами та на умовах кредитування (*таблиця 9, додаток G*).

Кредит на ведення бізнесу у місті можна отримати у відділеннях 13-ти банків. Незважаючи на різні умови кредитування, спільним для усіх банківських установ є високий відсоток за користування кредитом, що зменшує реальну доступність до фінансових ресурсів для суб'єктів малого та середнього бізнесу. Не існує єдиного майданчика, на якому можна було б ознайомитися з усіма можливостями отримання фінансування. Стосовно банківських кредитів узагальнення пропозицій на єдиному ресурсі є неможливим, оскільки більшість банків можуть оголосити умови кредитування виключно на умовах індивідуального підходу до клієнта.

З метою надання фінансової підтримки суб'єктам малого і середнього підприємництва Запорізької області на платній та зворотній основі, для суб'єктів господарювання, які здійснюють діяльність у сфері виробництва, сільського господарства та агротуризму у 2017 року оголошений конкурс бізнес-планів суб'єктів малого і середнього підприємництва. «Регіональний фонд підтримки підприємництва в Запорізькій області» в рамках реалізації заходів Комплексної програми розвитку малого і середнього підприємництва в Запорізькій області на 2017-2018 роки реалізує зазначену програму. Сума коштів фінансової підтримки надається у розмірі до 500 000 грн. Більшість грантових пропозицій по фінансуванню МСБ спрямовані на підтримку ВПО та учасників АТО.

Доцільним вбачається запровадження інформування суб'єктів господарювання про актуальні можливості доступу до грантового фінансування на окремій сторінці сайту Бердянської міської ради, а також розглянути можливість запровадження програми компенсації за рахунок коштів міського бюджету відсоткових ставок за кредитами, отриманими суб'єктами господарювання у банках.

6.5. Земельні ресурси та інфраструктура

У м. Бердянськ затверджено містобудівну документацію, а саме: Генеральний план м. Бердянськ, План зонування території м. Бердянськ, технічну документація нормативної грошової оцінки землі у межах території міста Бердянська, Програму з впровадження заходів щодо збереження, охорони, відтворення та раціонального використання земельних ресурсів.

СПД звертаються до міської влади щодо надання земельних ділянок для створення літніх майданчиків біля власних закладів, для благоустрою прилеглої території, для розміщення торгових місць, пунктів прокату, тощо. Також інтерес викликають земельні ділянки для розміщення та благоустрою пляжів. Очікується зростання попиту на торгівельно-офісні приміщення та для надання послуг, а також на складські приміщення та гаражі (*табл. 10, додаток H*). Враховуючи зазначене, найближчим часом планується продати на земельних торгах право оренди 5 земельних ділянок орієнтовною площею 5,7 га для розміщення та благоустрою пляжів.

Для врегулювання земельних відносин у м. Бердянськ проводяться заходи щодо встановлення меж водоохоронних зон та прибережних захисних смуг. Після проведення зазначених заходів буде здійснено коригування та розширення переліку земельних ділянок, визначено їх цільове призначення з метою передачі зацікавленим особам для ведення бізнесу.

З метою ефективного використання майна комунальної власності та наповнення доходної частини бюджету майно передається в оренду фізичним та юридичним особам для ведення підприємницької та господарської діяльності. На сайті Бердянської міської ради розміщена карта «Вільних об'єктів комунальної власності», за допомогою якої користувачі отримують інформацію по вільним комунальним об'єктам: територіальне розміщення на карті міста, фото зовнішнього та внутрішнього стану, напрямок та умови використання, фото поповерхового плану із технічного паспорту та ін. На самих об'єктах розміщуються оголошення з QR-кодом, зісканувавши який користувач може оперативно отримати повну інформацію про об'єкт. Передача в оренду комунального майна

План місцевого економічного розвитку м. Бердянськ

здійснюється переважно на конкурсних засадах, що дозволяє збільшити розмір орендної плати та надходження до місцевого та державного бюджетів. Серед бізнесу попитом користуються переважно об'єкти до 60 кв.м у центральній частині міста на перших поверхах житлових будинків або окремо розташованих будівлях.

Головною проблемою для ведення бізнесу на сьогодні є непроведення інвентаризації земель міста, відсутність затверджених меж міста та затвердженої берегозахисної смуги.

Одним із найбільш важливих заходів Плану місцевого економічного розвитку вбачається розробка затвердженої землевпорядної документації.

6.6. Правова та інституціональна база

Виконавчі органи Бердянської міської ради беруть участь у здійсненні державної регуляторної політики. З метою систематизації регуляторних актів ведеться та своєчасно оновлюється реєстр власних чинних регуляторних актів Бердянської міської ради та її виконавчого комітету, загальна кількість яких станом на 01.07.2018 р. – 38, у тому числі 20 рішень міської ради; 18 – рішень виконавчого комітету. Переважна більшість регуляторних актів спрямована на впорядкування земельних та орендних відносин, встановлення тарифів, місцевих податків, зборів.

У 2017-2018 роках затверджено Комплексну програму розвитку малого підприємництва у м. Бердянськ на 2017-2018 рр., План міських заходів щодо захисту прав споживачів у м. Бердянськ на 2018 рік. Розроблено та прийнято рішення виконавчого комітету Бердянської міської ради «Про проведення ярмарків та сприяння розвитку всіх форм торгівлі у м. Бердянськ». Здійснення комплексу загальноміських організаційно-правових заходів щодо проведення ярмарків є одним з пріоритетних завдань з підтримки розвитку малого та середнього підприємництва міста Бердянська, упорядковує стихійну торгівлю, забезпечує належне санітарно-гігієнічне утримання території та об'єктів благоустрою.

У період з 07.12.2017 р. по 18.01.2018 р. з метою дослідження думки бізнес-спільноти проведено опитування щодо основних проблем, які існують у місті з точки зору ведення бізнесу. Опитано 50 СПД. Основними проблемами в сфері регулювання представники бізнес-спільноти визнають високий регуляторний тиск, часті зміни в економічному законодавстві, високий рівень оподаткування, проблеми з отриманням дозволів на підключення до електромереж, складні процедури оформлення та використання земельних ділянок, отримання дозволів на будівництво (табл. 11, додаток І). Найбільш перспективними для розвитку міста визнано розвиток туризму.

Перспективними заходами для забезпечення економічного розвитку є розширення переліку послуг Центру надання адміністративних послуг для суб'єктів господарювання, запровадження електронного документообігу а також осучаснення інтерфейсу сайту Бердянської міської ради з метою полегшення пошуку інформації стосовно прийнятих регуляторних актів, вільних земельних ділянок, об'єктів комунальної власності, орендних ставок.

6.7. Кваліфіковані трудові ресурси, інклюзивність

Ринок праці Бердянська характеризується сезонністю. Влітку, в період курортного сезону, відкривається до 2 тис. сезонних об'єктів сфери торгівлі, розваг та відпочинку. Найбільша кількість вакансій у місті наявна у сфері переробної промисловості (виробництва) – 20,9%, тимчасового розміщення й організації харчування – 18,6%, оптової та роздрібною торгівлі, ремонту автотранспортних засобів і мотоциклів – 18,1%. Це основні галузі, що розвиваються, створюють робочі місця, поповнюють міський бюджет.

В 2017 році, в порівнянні з 2016, збільшилась середньооблікова чисельність штатних працівників міста на 1555 осіб, або на 7% і склала 23286 осіб. За січень-вересень 2017 року середньомісячна заробітна плата штатних працівників по місту становила 5293,10 грн.

Вищі навчальні заклади міста готують вчителів, економістів, менеджерів (у тому числі для сфери туризму), фахівців ІТ, юристів. Коледжі міста готують медиків, фінансистів, техніків, механіків, технологів, агентів туристичного обслуговування. Професійні ліцеї готують фахівців будівельних спеціальностей, слюсарів, водіїв, кухарів, офіціантів, кондитерів.

План місцевого економічного розвитку м. Бердянськ

Протягом 2017 року шість безробітних започаткували власну справу, отримавши одноразово допомогу по безробіттю для зайняття підприємницькою діяльністю, з них п'ять – демобілізовані військовослужбовці, які брали участь в АТО.

У рамках грантової програми Європейського Союзу «Підтримка політики регіонального розвитку в Україні», проекту «Створення комплексної системи надання допомоги вимушеним переселенцям із зони АТО та громаді м. Бердянськ» у 2017 році 50 осіб пройшли навчання на курсі «Соціальне підприємництво», з них 5 створили соціальні підприємства. Спільно з Данською радою у справах біженців та фахівцями ДФСУ проводяться тематичні семінари для ФОП щодо змін в оподаткуванні.

Однією з головних проблем є відтік кадрів та дисбаланс попиту і пропозиції робочої сили (табл. 12А, додаток І). За оцінками роботодавців у місті є нестача кваліфікованих працівників робітничих спеціальностей (токаря, швачка, закрійник) та інженерів технічних спеціальностей. Існує потреба у підвищенні кваліфікації фахівців сфери послуг.

Для зменшення негативного впливу існуючого дисбалансу на ринку праці на економічний розвиток міста перспективним вбачається проведення навчальних заходів: семінарів та тренінгів з пошуку роботи, тематичних семінарів, заходів підвищення кваліфікації (табл. 12В, додаток К).

6.8. Зовнішнє позиціонування та маркетинг

Місто Бердянськ є центром туристичного Приазов'я, має затверджений слоган «Бердянськ – серце Азова» і логотип (див. титульний аркуш Плану).

З метою успішного зовнішнього позиціонування міста прийнято «Програму розвитку туризму та популяризації туристичного потенціалу м. Бердянська на 2018 рік». У 2017 році у межах виконання цієї програми за кошти міського бюджету проводяться рекламні та промоційні заходи шляхом:

- трансляції промо-ролика курортно-оздоровчого потенціалу Бердянська на відеозасобах в гіпермаркетах мережі Епіцентр по всій Україні, у кінотеатрах Харкова, Львова, Івано-Франківська та Полтави перед кіносеансами;

- розміщення рекламних матеріалів на сіті-лайтах зупинкових комплексів громадського транспорту Львова, Харкова, Дніпра;

- трансляції промо-ролика про Бердянськ телеканалах;

- трансляції реклами міста на чотирьох провідних FM-радіостанціях країни;

- брендування громадського транспорту у містах Дніпро, Харків, Львів, Запоріжжя, Полтава та Кривий Ріг та рухомого складу метрополітену у м. Київ;

- розміщення реклами у переходах метрополітенів Києва та Харкова;

- проведення «Днів Бердянська» у Запоріжжі та Дніпрі;

- розміщення реклами Бердянська у Львові, Запоріжжі, Хмельницькому, Кременчуці, Івано-Франківську, Кропивницькому, Тернополі, Білій Церкві, Чернівцях, Ужгороді;

- розповсюдження у вагонах поїзда «Інтерсіті+» міжнародного сполучення за маршрутом «Київ – Львів – Перемишль» буклетів «Улюблений курорт».

Рис. 3: Реклама м. Бердянськ у містах Київ, Харків, Львів

Зазначені заходи призвели до популяризації міста як сімейного курорту та зростання кількості відпочиваючих під час курортного сезону.

З 07.12.2017 р. по 18.01.2018 р. проведено опитування жителів міста щодо сучасного стану та напрямів розвитку міста. Усього в опитуванні взяли участь 2476 осіб (2,2% населення міста). Найбільшу питому вагу серед опитаних мешканців становлять особи віком 35-49 років (24%), менше 18 років (23%) та 25-34 років (20%). Більшість опитаних (65%) – жінки. 45% респондентів мають вищу освіту.

План місцевого економічного розвитку м. Бердянськ

40% опитаних – робітники та службовці, 33% – учні та студенти. На питання «Яким Ви бачите місто Бердянськ?» 27% опитаних відповіли, що вони пишаються своїм містом та хочуть, щоб тут жили їх діти. Позитивно можливості працевлаштування у місті оцінили 55% опитаних. 46% задоволені рівнем заробітної плати. Якість комунальних послуг влаштовує 57% опитаних. 48% респондентів задоволені станом доріг у місті. Якість міських пасажирських перевезень влаштовує 72% опитаних. 66% опитаних задоволені рівнем медичного забезпечення, 88% – рівнем освітніх послуг. Умови для започаткування та ведення власного бізнесу задовольняють 66% опитаних. 58% задоволені екологічним станом міста. Імідж міста позитивно сприймають 87% респондентів. Інфраструктура відпочинку та дозвілля задовольняє 86% опитаних.

Найбільш важливою проблемою для розвитку міста більшість респондентів вважає відсутність можливості для самореалізації. Основними ресурсами для перспективного розвитку міста респонденти назвали туристичний та людський потенціал (табл. 13, додаток L). Найбільш пріоритетними напрямками розвитку міста опитані визначили розвиток туризму, капітальний ремонт доріг, покращення якості медичного обслуговування та розвиток промисловості. Найбільш необхідними для міста об'єктами визнано виробничі підприємства та завод з переробки твердих побутових відходів.

41% опитаних пов'язує своє майбутнє з Бердянськом. Більшість опитаних через 10 років хотіли б бачити місто екологічно чистим, з великою кількістю зелених насаджень, парків та скверів.

Проведене опитування підтверджує необхідність створення умов для розвитку сфери оздоровлення і туризму, а також сприяння розвитку бізнесу та залученню інвестицій.

7. SWOT аналіз

SWOT аналіз економічної ситуації м. Бердянськ включає по 6 сильних та слабких сторін, 4 можливості та 6 загроз:

Внутрішні чинники: сильні та слабкі сторони	
Сильні сторони	Слабкі сторони
<ol style="list-style-type: none"> 1. Сприятливі природні чинники (тепле Азовське море, широкі піщані пляжі, лікувальні грязі, цілющі фактори клімату, унікальна Бердянська коса). 2. Розвинена мережа санаторно-курортних, оздоровчих та готельних закладів, дитячих закладів оздоровлення та відпочинку. 3. Широкий вибір культурно-розважальних закладів (музеї, бібліотеки, Палаці спорту та культури, аквапарк, лунапарк, дельфінарій, зоопарк, нічні клуби тощо). 4. Наявність закладів освіти, які готують кадри для туристичної галузі та сфери обслуговування. 5. Наявність розгалуженої системи підприємств торгівлі та послуг. 6. Прозора база вільних комунальних об'єктів. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Не проведення інвентаризації земель міста, відсутність затверджених меж міста та затвердженої берегозахисної смуги. 2. Відсутність діючої програми фінансової підтримки малого та середнього бізнесу. 3. Сезонність ведення курортного бізнесу та надання санаторно-курортних послуг, низький рівень інфраструктури дозвілля та лікування для цілорічного відпочинку. 4. Невідповідний рівень обслуговування в більшості закладів відпочинку. 5. Замала кількість якісних і цікавих туристичних продуктів, яскравих туристичних подій для різних цільових груп. 6. Відтік кадрів та дисбаланс попиту і пропозиції робочої сили
Зовнішні чинники: сприятливі можливості і загрози	
Можливості	Загрози
<ol style="list-style-type: none"> 1. Зростання попиту на санаторно-курортні послуги у зв'язку з анексією Криму. 2. Збільшення кількості громадян, переміщених з тимчасово окупованих територій України, які створюють нові бізнеси і нові робочі місця. 3. Сприятливі умови для розвитку альтернативної енергетики (велика кількість сонячних днів у році та наявність необхідної законодавчої бази). 4. Співпраця з іншими містами та регіонами, інвесторами та грантодавцями щодо впровадження спільних програм і проектів, туристичних маршрутів тощо. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Політична нестабільність та продовження військового конфлікту на сході України, близькість до зони АТО. 2. Відсутність електрифікованої залізничної колії Бердянськ-Пологи, відсутність залізничного сполучення взимку. 3. Відсутність повітряного сполучення. 4. Незадовільний стан автомобільних доріг за межами міста. 5. Природне скорочення частини працездатного населення. 6. Організації, які видають дозвільні документи є монополістами; тривала процедура отримання дозвільних документів та узгодження, яка не залежить від місцевої влади.

План місцевого економічного розвитку м. Бердянськ

Спираючись на проведений SWOT-аналіз, з метою забезпечення економічного розвитку м. Бердянськ прийнято рішення у 2019-2020 роках реалізувати заходи задля затвердження містобудівної документації; підтримки місцевих товаровиробників та підприємств малого і середнього бізнесу; розширення надання адміністративних послуг та поліпшення їх якості; підвищення рівня туристичних та санаторно-курортних послуг; забезпечення ефективного управління та активізації громади, а також маркетингу і брендингу міста.

8. Бачення та цілі

Бачення міста Бердянськ:

Бердянськ – це курорт високого рівня оздоровчих послуг і сімейного відпочинку, інвестиційно привабливий центр конкурентоспроможного бізнесу, місто якісних і доступних послуг з ефективною системою управління та можливостями для самореалізації громадян.

Основні цілі місцевого економічного розвитку Бердянська:

- 1. Створення умов для розвитку сфери оздоровлення і туризму**
- 2. Сприяння розвитку бізнесу та залученню інвестицій**
- 3. Розширення доступності адміністративних послуг та створення довірливих відносин в громаді через ефективну комунікацію «бізнес – влада – громада»**

Формування бачення міста та цілей місцевого економічного розвитку означають для мешканців міста, що Бердянськ має стати у майбутньому розвиненим центром відпочинку, оздоровлення та різноманітного дозвілля Північного Приазов'я, інвестиційно привабливим містом, з конкурентоспроможним бізнесом, що будується на засадах сталого розвитку та створює нові робочі місця, містом з ефективною системою управління, якісними муніципальними послугами та активною громадою.

9. План дій

План дій з реалізації Плану місцевого економічного розвитку включає 18 заходів (таблиця 1).

Таблиця 1. План дій

Тематичний блок	Основні цілі	Дії / Ідеї проєктів	Тривалість (початок - завершення)	Партнери, що приймають участь ¹	Кошторисні витрати, національна валюта (еквівалент в ЄВРО ²)	Показники моніторингу / Результат (продукт) Індикатори та цілі	Результати / (підсумки) Індикатори та цілі
Зовнішнє позиціонування та маркетинг Кваліфіковані трудові ресурси, інклюзивність Правова та інституціональна база Міжсекторальна співпраця та взаємодія на місцевому рівні	Створення умов для розвитку сфери оздоровлення і туризму	1.1. Створення туристичного інформаційного центру у м. Бердянськ	01.01.2020-31.12.2020	Відділ інвестиційної та міжнародної діяльності ВК БМР, бізнес, НГО, ЗМІ	7 415 600 UAH (242 482 EUR)	Створено та забезпечено функціонування туристичного інформаційного центру	1) Кількість навченого персоналу ТІЦ – не менше 5 осіб. 2) Наявність сезонних інфо-пунктів – не менше 5. 3) Кількість туристів, що обслуговуються у ТІЦ за рік – не менше 5 тис. осіб. 4) Кількість працівників закладів санаторно-курортної та туристичної сфер, що отримали сертифікати про завершення семінарів, тренінгів, курсів – не менше 100 осіб
		1.2. Впровадження політики гостинності у сфері туризму міста	01.01.2019-31.12.2020	Відділ курортно-готельної діяльності ВК БМР, бізнес, НГО, мешканці міста, ЗМІ	330 000 UAH (10 791 EUR)	Розроблено Концепцію гостинності	Кількість тренінгів для обслуговуючого персоналу – не менше 4
		1.3. Розвиток ділового, подієвого та медичного / лікувального туризму	01.01.2019-31.12.2020	Відділ курортно-готельної діяльності ВК БМР, бізнес, НГО, ЗМІ	325 000 UAH (10 627 EUR)	Розроблено два плани проведення заходів	Кількість проведених конференцій – не менше 4
		1.4. Створення системи розробки та виготовлення інформаційних продуктів, на основі ключових повідомлень для визначених цільових груп	01.01.2019-31.12.2020	Відділ реклами курорту та туризму ВК БМР, бізнес, НГО, ЗМІ	650 000 UAH (21 254 EUR)	Виготовлено макет брошури, 4 промоційних ролики.	1) Кількість трансляцій відеоролика на рік – не менше 80. 2) Кількість розповсюджених екземплярів буклетів – не менше 5000
		1.5. Створення різноманітних шляхів інформування населення регіону та країни про санаторно-курортний та туристичний потенціал міста	01.01.2019-31.12.2020	Відділ реклами курорту та туризму ВК БМР, бізнес, НГО, ЗМІ	1 070 000 UAH (34 988 EUR)	Використано не менше 4-х шляхів проведення рекламної кампанії, спрямованої на висвітлення санаторно-курортного, лікувального та туристичного потенціалу міста	1) Кількість трансляцій промоційного ролику у ЗМІ – не менш 1000. 2) Кількість трансляцій промоційного ролику на медіа-носіях у мережі гіпермаркетів в різних містах України – не менш 20 000. 3) Кількість трансляцій на телебаченні – не менше 80.

¹ Перший партнер є відповідальним за реалізацію заходу та зобов'язаний надавати звіт про реалізацію заходу не пізніше 07.07.2019 р., 07.01.2020 р., 07.07.2020 р. та 07.01.2021 р. до Комітету з моніторингу виконання Плану.

² За курсом НБУ на 02.07.2018 (3058,2017 грн за 100 євро)

План місцевого економічного розвитку м. Бердянськ

Тематичний блок	Основні цілі	Дії / Ідеї проектів	Тривалість (початок - завершення)	Партнери, що приймають участь ¹	Кошторисні витрати, національна валюта (еквівалент в ЄВРО ²)	Показники моніторингу / Результат (продукт) Індикатори та цілі	Результати / (підсумки) Індикатори та цілі
							4) Кількість публікацій соціальних мережах – не менше 100
		1.6. Проведення в місті прес-турів та форумів для туроператорів	01.01.2019-31.12.2020	Відділ реклами курорту та туризму ВК БМР, бізнес, НГО, ЗМІ	670 000 UAH (21 908 EUR)	Проведено не менше 4 заходів	Кількість представників туроператорів та представників ЗМІ, що взяли участь у заходах – не менше 160 осіб
		1.7. Проведення Днів Бердянська в інших містах країни	01.01.2019-31.12.2020	Відділ реклами курорту та туризму ВК БМР, бізнес, НГО, ЗМІ	160 000 UAH (5 232 EUR)	Відвідано не менше 4 великих міст України	Кількість проведених заходів – не менше 4
Правова та інституціональна база Земельні ресурси та інфраструктура Прозора, вільна від корупції адміністрація, що сприяє бізнесу Міжсекторальна співпраця та взаємодія на місцевому рівні	Сприяння розвитку бізнесу та залученню інвестицій	2.1. Розробка та затвердження «Дорожньої карти для інвестора»	01.01.2019-31.12.2020	Відділ інвестиційної та міжнародної діяльності ВК БМР, бізнес, НГО, ЗМІ	3 000 UAH (98 EUR)	Розроблено, затверджено та розміщено на сайті БМР «Дорожню карту для інвестора»	Кількість унікальних відвідувачів сторінки сайту БМР з «Дорожньою картою для інвестора» за рік – не менше 200.
		2.2. Розробка Інвестиційного паспорту міста	01.01.2019-31.12.2020	Відділ інвестиційної та міжнародної діяльності ВК БМР, бізнес, НГО, ЗМІ	4 000 UAH (131 EUR)	Розроблено та розміщено на сайті БМР Інвестиційний паспорт міста. Забезпечено його постійне оновлення	1) Кількість унікальних відвідувачів сторінки сайту БМР з Інвестиційним паспортом міста за рік – не менше 200. 2) Частота оновлення Інвестиційного паспорту на рік – не менше 4.
		2.3. Розробка на місцевому рівні земельпорядної документації	01.09.2018-31.12.2020	Управління земельних відносин ВК БМР, Бердянська райдержадміністрація, Запорізька обласна рада, Запорізька обласна держадміністрація, Верховна Рада України	1 000 000 UAH (32 699EUR)	Розроблено та затверджено документацію із землеустрою: проект землеустрою щодо встановлення (зміни) меж міста Бердянська, технічну документацію з нормативної грошової оцінки земель в межах території м. Бердянськ, технічну документацію із землеустрою щодо інвентаризації земель міста Бердянська	Кількість вільних ділянок для створення нових підприємств – не менше 10.
		2.4. Розробка Програми підтримки місцевих товаровиробників	01.01.2019-31.12.2020	Відділ соціально-економічного розвитку та регуляторної політики управління економічного розвитку ВК БМР, бізнес, НГО, ЗМІ	-	Розроблено та затверджено рішенням ВК БМР Програму підтримки місцевих товаровиробників на 2019-2021 роки	Кількість проведених навчальних та організаційних заходів – не менше 10
		2.5. Розробка Програми посилення конкурентоспроможності малого та середнього підприємництва	01.01.2017-31.12.2020	Відділ підприємницької діяльності та захисту прав споживачів управління економічного розвитку ВК БМР, Проект МТД «Партнерство для розвитку міст» (Проект ПРОМІС),	-	Розроблено та затверджено «Програму посилення конкурентоспроможності малого та середнього підприємництва»	1) Кількість розроблених проектів підтримки та розвитку підприємницького середовища – не менше 10. 2. Кількість залучених суб'єктів

План місцевого економічного розвитку м. Бердянськ

Тематичний блок	Основні цілі	Дії / Ідеї проектів	Тривалість (початок - завершення)	Партнери, що приймають участь ¹	Кошторисні витрати, національна валюта (еквівалент в ЄВРО ²)	Показники моніторингу / Результат (продукт) Індикатори та цілі	Результати / (підсумки) Індикатори та цілі
				бізнес, НГО, ЗМІ			господарювання до впровадження проектів – не менше 5.
		2.6. Проект «Made in Бердянськ»	01.01.2019-31.12.2020	Відділ підприємницької діяльності та захисту прав споживачів управління економічного розвитку ВК БМР, бізнес, НГО, мешканці міста, ЗМІ БСПП	50 000 UAH (1 635 EUR)	Створено бізнес -каталог, забезпечено його розміщення на інтернет-порталі та підтримку	1) Кількість місцевих товаровиробників, про яких розміщено інформацію на порталі – не менше 30. 2. Кількість видів продукції, виробленої місцевими промисловцями та підприємцями, про яку розміщено інформацію на порталі – не менше 90.
		2.7. Впровадження підприємницької діяльності шляхом використання майна територіальної громади м. Бердянськ	01.01.2019-31.12.2020	Відділ оренди, приватизації, кадрів та діловодства Управління комунальної власності БМР, бізнес, НГО, ЗМІ	200 000 UAH (6 540 EUR)	Створено інтернет-ресурс «Сприяння провадження підприємницької діяльності шляхом використання майна територіальної громади м. Бердянськ» та забезпечено його функціонування	Кількість користувачів інтернет-ресурсу (юридичних та фізичних осіб малого та середнього підприємництва) – не менш ніж 500
Правова та інституціональна база Прозора, вільна від корупції адміністрація, що сприяє бізнесу Міжсекторальна співпраця та взаємодія на місцевому рівні	Розширення доступності адміністративних послуг та створення довірливих відносин в громаді через ефективну комунікацію «бізнес – влада – громада»	3.1. Сучасний Центр надання адміністративних послуг	01.01.2019-31.12.2020	Відділ з надання адміністративних послуг «Єдиний офіс» ВК БМР, бізнес, НГО, ЗМІ	12 467,110 UAH (407 661 EUR)	Реконструйовано приміщення під Центр та розпочато надання збільше-ної кількості адміністративних послуг	Зростання кількості звернень за одиницю часу (у т.ч. через електронні сервіси) – з 18 до 25
		3.2. Комунікаційна Стратегія м. Бердянськ	01.07.2018-31.12.2020	Прес-служба міської ради та виконавчого комітету Бердянської міської ради, Проект МТД «Партнерство для розвитку міст» (Проект ПРОМІС), бізнес, НГО, ЗМІ	30 000 UAH (981 EUR)	Розроблено та затверджено комунікаційну стратегію м. Бердянськ	1) Кількість проведених інформаційних кампаній – не менше 2. 2) Кількість проведених організаційних та навчальних заходів – не менше 5.
		3.3. Сучасний сайт Бердянської міської ради	01.01.2019-31.12.2020	Відділ інформаційно-комунікаційних ресурсів ВК БМР, НГО, ЗМІ	249 000 UAH (8 142 EUR)	Забезпечено функціонування сучасного сайту Бердянської міської ради	Кількість унікальних відвідувачів сайту Бердянської міської ради за рік – не менше 5000
		3.4. Веб-портал «Кабінет мешканця»	01.01.2019-31.12.2020	Відділ інформаційно-комунікаційних ресурсів ВК БМР, НГО, мешканці міста, ЗМІ	500 000 UAH (16 349 EUR)	Забезпечено функціонування Веб-порталу «Кабінет мешканця»	Кількість он-лайн послуг, наданих за рік через веб-портал «Кабінет мешканця» – не менше 1000

Заходи Плану місцевого економічного розвитку м. Бердянськ охоплюють шість тематичних блоків: 1) прозора, вільна від корупції адміністрація, що сприяє бізнесу; 2) міжсекторальна співпраця та взаємодія на місцевому рівні; 3) правова та інституціональна база; 4) земельні ресурси та інфраструктура; 5) кваліфіковані трудові ресурси, інклюзивність; 6) зовнішнє позиціонування та маркетинг.

10. Схема фінансування

Загальна сума фінансування усіх заходів проекту становить 25 123,710 тис. грн (821,519 тис. євро). За рахунок коштів місцевого бюджету планується профінансувати 36% загальної суми, коштів донорів – 62%, бюджетів вищого рівня – 1%, приватного сектору – 1%. Нестача фінансування становить 15 762,600 тис. грн, або 63% (таблиця 2).

Таблиця 2. Схема фінансування

Дії	Заплановані витрати, грн / ЄВРО	Джерела фінансування, грн / ЄВРО ³				Нестача фінансування, грн / ЄВРО	Примітки
		Місцевий бюджет	Бюджети вищого рівня	Приватний сектор	Донори		
1.1. Створення туристичного інформаційного центру у м. Бердянськ	7 415 600 / 242 482	1 448 000 / 47 348	–	385 000 / 12 589	5 582 600 / 182 545	5 582 600 / 182 545	–
1.2. Впровадження політики гостинності у сфері туризму міста	330 000 / 10 791	330 000 / 10 791	–	–	–	–	–
1.3. Розвиток ділового, подієвого та медичного / лікувального туризму	325 000 / 10 627	325 000 / 10 627	–	–	–	–	–
1.4. Створення системи розробки та виготовлення інформаційних продуктів, на основі ключових повідомлень для визначених цільових груп	650 000 / 21 254	650 000 / 21 254	–	–	–	–	–
1.5. Створення різноманітних шляхів інформування населення регіону та країни про санаторно-курортний та туристичний потенціал міста	1 070 000 / 34 988	1 070 000 / 34 988	–	–	–	–	–
1.6. Проведення в місті прес-турів та форумів для туроператорів	670 000 / 21 908	670 000 / 21 908	–	–	–	–	–
1.7. Проведення Днів Бердянська в інших містах країни	160 000 / 5232	160 000 / 5232	–	–	–	–	–
2.1. Розробка та затвердження «Дорожньої карти для інвестора»	3 000 / 98	3 000 / 98	–	–	–	–	–
2.2. Розробка Інвестиційного паспорту міста	4 000 / 131	4 000 / 131	–	–	–	–	–

³ За курсом НБУ на 02.07.2018 (3058,2017 грн за 100 євро)

План місцевого економічного розвитку м. Бердянськ

2.3. Розробка на місцевому рівні земельпорядної документації	1 000 000 / 32 699	1 000 000 / 32 699	–	–	–	–	–
2.4. Розробка Програми підтримки місцевих товаровиробників	–	–	–	–	–	–	–
2.5. Розробка Програми посилення конкурентоспроможності малого та середнього підприємництва	–	–	–	–	–	–	–
2.6. Проект «Made in Бердянськ»	50 000 / 1 635	50 000 / 1 635	–	–	–	–	–
2.7. Впровадження підприємницької діяльності шляхом використання майна територіальної громади м. Бердянськ	200 000 / 6 540	20 000 / 654	180 000 / 5 886	–	–	180 000 / 5883	–
3.1. Сучасний Центр надання адміністративних послуг	12 467 110 / 407 661	2 467 110 / 80 672	–	–	10 000 000 / 326 990	10 000 000 / 326 990	–
3.2. Комунікаційна Стратегія м. Бердянськ	30 000 / 981	30 000 / 981	–	–	30 000 / 981	–	–
3.3. Сучасний сайт Бердянської міської ради	249 000 / 8 142	249 000 / 8 142	–	–	–	–	–
3.4. Веб-портал «Кабінет мешканця»	500 000 / 16 349	500 000 / 16 349	–	–	–	–	–
Загалом	25 123 710 / 821 519	8 976 110 / 293 509	180 000 / 5 886	385 000 / 12 589	15 582 600 / 509 535	15 762 600 / 528 010	–

За рахунок виключно коштів місцевого бюджету планується профінансувати 14 проектів (78 % їх загальної кількості). Для проекту «Розробка комунікаційної стратегії» донора вже віднайдено. Два проекти не потребують фінансування. Кошти донорів та бюджетів вищого рівня планується залучити для проектів, реалізація яких потребує здійснення капітальних ремонтів приміщень. Таких проектів три (17% загальної кількості).

11. Показники і механізми моніторингу

Передбачається, що у першому півріччі 2019 року на реалізацію заходів Плану буде витрачено 9% загального обсягу фінансування, у другому півріччі 2019 року – 7%, у першому півріччі 2020 року – 42%, у другому півріччі 2020 року – 42% (таблиця 3).

Таблиця 3. Показники моніторингу

Дії / Ідеї проектів	Тривалість (початок дії дд.мм.рррр – завершення дд.мм. рррр)	Очікувані результати			
		з 1-го по 6-й місяць	з 7-го по 12-й місяць	з 13-го по 18-й місяць	з 19-го по 24-й місяць
1.1. Створення туристичного інформаційного центру у м. Бердянськ	01.01.2020-31.12.2020	-	-	Створено Туристичний інформаційний центр, підбрано та навчено персонал, організовано роботу сезонних пунктів, проведено навчальні заходи для працівників санаторно-курортної та туристичної сфери міста	Забезпечено інформаційну підтримку діяльності ТІЦ, проведено навчальні заходи для працівників санаторно-курортної та туристичної сфери міста
1.2. Впровадження політики гостинності у сфері туризму міста	01.01.2019-31.12.2020	Розроблено Концепцію гостинності	Забезпечено інформаційну підтримку реалізації Концепції гостинності	Проведено 2 навчальних заходи	Проведено 2 навчальних заходи
1.3. Розвиток ділового, подієвого та медичного / лікувального туризму	01.01.2019-31.12.2020	Створено умови / події для розвитку туризму. Розроблено план проведення фестивалів, конференцій змагань, тощо	Забезпечено інформаційну підтримку плану проведення фестивалів, конференцій змагань, тощо	Розпочато реалізацію плану проведення заходів для туризму	Продовжено реалізацію плану проведення заходів для туризму
1.4. Створення системи розробки та виготовлення інформаційних продуктів, на основі ключових повідомлень для визначених цільових груп	01.01.2019-31.12.2020	Розроблено макети брошур, буклетів. Написано технічне завдання для виготовлення промоційного відеоролику. Проведено тендерні закупівлі. Надруковано брошури та буклети, виготовлено відеоролик.	Підготовлено проект макетів брошур, буклетів. Підготовлено технічне завдання для виготовлення промоційного відеоролику.	Розроблено макети брошур, буклетів. Підготовлено технічне завдання для виготовлення промоційного відеоролику. Проведено тендерні закупівлі. Надруковано брошури та буклети, виготовлено відеоролик.	Підготовлено проект макетів брошур, буклетів. Підготовлено технічне завдання для виготовлення промоційного відеоролику ⁴ .
1.5. Створення різноманітних шляхів інформування населення регіону та країни про санаторно-курортний та туристичний потенціал міста	01.01.2019-31.12.2020	Розроблено тематику рекламної кампанії, проведено тендерні процедури.	Проведено рекламну кампанію у ЗМІ, мережі Internet, громадському транспорті, метрополітені.	Розроблено тематику рекламної кампанії, проведено тендерні процедури.	Проведено рекламну кампанію у ЗМІ, мережі Internet, громадському транспорті, метрополітені.

⁴ Для сезону 2021 року

План місцевого економічного розвитку м. Бердянськ

Дії / Ідеї проектів	Тривалість (початок дії дд.мм.рррр – завершення дд.мм. рррр)	Очікувані результати			
		з 1-го по 6-й місяць	з 7-го по 12-й місяць	з 13-го по 18-й місяць	з 19-го по 24-й місяць
1.6. Проведення в місті прес-турів та форумів для туроператорів	01.01.2019-31.12.2020	Розроблено план заходу, залучено представників туристичної галузі та ЗМІ	Забезпечено популяризацію заходу. Проведено захід.	Розроблено план заходу, залучено представників туристичної галузі та ЗМІ	Забезпечено популяризацію заходу. Проведено захід.
1.7. Проведення Днів Бердянська в інших містах країни	01.01.2019-31.12.2020	Розроблено план заходу. Проведено переговори з керівництвом міст, в яких буде проведено заходи.	Проведено тендерні (конкурсні) закупівлі. Проведено рекламну кампанію заходів. Проведено заходи.	Розроблено план заходу. Проведено переговори з керівництвом міст, в яких буде проведено заходи.	Проведено тендерні (конкурсні) закупівлі. Проведено рекламну кампанію заходів. Проведено заходи.
2.1. Розробка та затвердження «Дорожньої карти для інвестора»	01.01.2019-31.12.2020	Розроблено та затверджено «Дорожню карту для інвестора»	Забезпечено оновлення «Дорожньої карти для інвестора» (за потреби)	Забезпечено оновлення «Дорожньої карти для інвестора» (за потреби)	Забезпечено оновлення «Дорожньої карти для інвестора» (за потреби)
2.2. Розробка Інвестиційного паспорту міста	01.01.2019-31.12.2020	Розроблено та розміщено на сайті БМР Інвестиційний паспорт міста	Забезпечено оновлення Інвестиційного паспорту міста	Забезпечено оновлення Інвестиційного паспорту міста	Забезпечено оновлення Інвестиційного паспорту міста
2.3. Розробка на місцевому рівні землевпорядної документації	01.09.2018-31.12.2020	Проведено тендерні процедури та укладено договори на виконання робіт	Розроблено та погоджено документацію із землеустрою	Затверджено документацію із землеустрою	Забезпечено прийняття управлінських рішень щодо розпорядження землею
2.4. Розробка Програми підтримки місцевих товаровиробників	01.09.2018-31.12.2020	Створено робочу групу з розробки Програми. Розроблено Програму	Затверджено Програму на засіданні ВК БМР	Розпочато виконання заходів Програми	Продовжено виконання заходів Програми
2.5. Розробка Програми посилення конкурентоспроможності малого та середнього підприємництва	01.01.2017-31.12.2020	Затверджено Програму посилення конкурентоспроможності малого та середнього підприємництва на засіданні сесії міської ради	Розпочато виконання заходів Програми	Продовжено виконання заходів Програми	Продовжено виконання заходів Програми
2.6. Проект «Made in Бердянськ»	01.01.2019-31.12.2020	Зібрано та узагальнено відомості щодо суб'єктів господарської діяльності м. Бердянськ	Розпочато процес формування бізнес-каталогу	Продовжено процес формування бізнес-каталогу	Бізнес-каталог сформовано та розміщено на інтернет-порталі
2.7. Впровадження підприємницької діяльності шляхом використання майна територіальної громади м. Бердянськ	01.01.2019-31.12.2020	Розроблено технічне завдання	Проведено тендерні (конкурсні) процедури з торгів на виконання робіт, визначено виконавця	Впроваджено інтернет-ресурс в тестовому режимі, здійснено пошук, документування та виправлення недоліків	Введено в постійну експлуатацію інтернет-ресурс «Сприяння провадження підприємницької діяльності шляхом використання майна територіальної громади м. Бердянськ»

План місцевого економічного розвитку м. Бердянськ

Дії / Ідеї проектів	Тривалість (початок дії дд.мм.рррр – завершення дд.мм. рррр)	Очікувані результати			
		з 1-го по 6-й місяць	з 7-го по 12-й місяць	з 13-го по 18-й місяць	з 19-го по 24-й місяць
3.1. Сучасний Центр надання адміністративних послуг	01.01.2019-31.12.2020	Проведено тендер на розробку проектно -кошторисної документації. Розпочато процес розробки проектно-кошторисної документації	Розроблено та затверджено проектно-кошторисну документацію	Розпочато реконструкцію приміщення під Центр надання адміністративних послуг	Завершено реконструкцію приміщення. Центр надання адміністративних послуг розпочав надання розширеного переліку послуг у новому приміщенні
3.2. Комунікаційна Стратегія м. Бердянськ	01.07.2018-31.12.2020	Проведено 3 організаційних та / або навчальних заходи, підготовлено ситуаційний аналіз чинної системи комунікації БМР та її виконавчого комітету	Проведено 1 організаційний та / або навчальний захід. Розроблено та затверджено Комунікаційну стратегію м. Бердянськ	Проведено 1 організаційний та / або навчальний захід. Запроваджено реалізацію Комунікаційної стратегії м. Бердянськ. Проведено інформаційну кампанію	Продовжено реалізацію Комунікаційної стратегії м. Бердянськ. Проведено інформаційну кампанію
3.3. Сучасний сайт Бердянської міської ради	01.01.2019-31.12.2020	Розроблено технічне завдання на дизайн	Проведено тендерні процедури, створено новий дизайн	Розроблено технічне завдання на HTML-верстку, проведено тендерну процедуру з визначення виконавця робіт	Завершено HTML-верстку сайту БМР, HTML-верстку сайту БМР у програмну платформу (cms)
3.4. Веб-портал «Кабінет мешканця»	01.01.2019-31.12.2020	Розроблено технічне завдання	Проведено тендерні процедури з торгів на виконання робіт, визначено виконавця	Впроваджено систему в тестовому режимі, здійснено пошук, документування та виправлення недоліків	Введено в постійну експлуатацію веб-портал «Кабінет мешканця»
% від загального бюджету на всі заходи плану МЕР (орієнтовно)	34 603 708 UAH (1 131 505 EUR)	9%	7%	42%	42%

З метою контролю за виконанням Плану місцевого економічного розвитку м. Бердянськ робочою групою з розробки Плану сформовано Комітет з моніторингу виконання Плану. До складу комітету увійшли шість осіб: по два представники від виконавчого комітету, бізнесу та громадських організацій. Засідання комітету заплановано проводити у другий четвер кварталу, наступного за звітним.

Особи, відповідальні за реалізацію заходів Плану, повинні надавати звіти про реалізацію заходів не пізніше 07.07.2019 р., 07.01.2020 р., 07.07.2020 р. та 07.01.2021 р. до Комітету з моніторингу виконання Плану.

За результатами засідань Комітету з моніторингу виконання Плану щопівроку планується формувати Звіти про виконання Плану місцевого економічного розвитку, направляти їх до національного офісу Ініціативи «Мери за економічне зростання» та оприлюднювати на сайті Бердянської міської ради.

Додаток А. Процес розробки Плану місцевого економічного розвитку

Розробку Плану місцевого економічного розвитку м. Бердянськ здійснено робочою групою у складі 17 осіб (12 – жінки), з яких 41% – представники влади, 41% – представники бізнесу та 18% – представники громадських організацій. Склад робочої групи затверджено розпорядженням міського голови від 28.07.2017 та змінено розпорядженням міського голови від 12.06.2018 у зв'язку із кадровими змінами.

Розробники Плану місцевого економічного розвитку м. Бердянськ дотримувалися принципів:

- партнерства з приватним сектором (до розробки Плану долучено 7 представників бізнесу, у тому числі виконавчий директор Спілки промисловців та підприємців, представник промислового підприємства, представник закладів надання санаторно-курортних послуг, представник вищого закладу освіти приватної власності, представник малого бізнесу та дві фізичних особи-підприємця);

- партнерства з сектором громадянського суспільства (у розробці Плану прийняли участь 3 представники громадських організацій);

- залучення до розробки Плану науковців та студентів (до роботи над Планом долучилися викладачі та студенти 2-х університетів міста: Бердянського державного педагогічного університету та Товариства з обмеженою відповідальністю «Бердянський університет менеджменту і бізнесу»);

- публічності та прозорості (хід розробки Плану МЕР висвітлено у 15 публікаціях на сайті Бердянської міської ради, 12 публікаціях у місцевих ЗМІ, 5 сюжетах на місцевому телебаченні);

- врахування думки жителів міста шляхом проведення опитування та публічного обговорення.

Основними процесами розробки Плану були:

- протокольні засідання робочої групи – 6 засідань;

- опитування жителів міста – проведено у період з 07.12.2017 по 18.01.2018, опитано 2476 осіб (2,2% населення міста);

- опитування бізнес-спільноти – проведено у період з 07.12.2017 по 18.01.2018, опитано 50 суб'єктів господарювання;

- аналіз доступу до фінансування за перше півріччя 2018 року;

- тематичні зустрічі з науковцями та студентами – 2 зустрічі;

- консультації з представниками бізнесу;

- розробка спільно з представниками бізнесу системи заходів з попередження невиконання Плану МЕР;

- публічне обговорення – проведено 06.08.2018 р;

- обрання Комітету з моніторингу виконання Плану.

Найбільш важливими для партнерства були засідання робочої групи із залученням представників бізнесу та громадських організацій, опитування бізнес-спільноти та мешканців міста, публічне обговорення.

УКРАЇНА

МІСТО БЕРДЯНСЬК ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

МІСЬКОГО ГОЛОВИ

28 липня 2017 р.

№ 250-р

Про створення робочої групи з розробки
Плану місцевого економічного розвитку
в рамках Ініціативи Європейського Союзу
«Мери за економічне зростання»

Згідно зі ст. 42 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», ст. 87 Статуту територіальної громади міста Бердянська, враховуючи зобов'язання, прийняті міським головою в межах підписаної угоди в рамках Європейської ініціативи «Мери за економічне зростання», з метою розробки Плану місцевого економічного розвитку

1. Створити робочу групу з розробки Плану місцевого економічного розвитку в рамках Ініціативи Європейського Союзу «Мери за економічне зростання» (далі – робоча група).
2. Затвердити склад робочої групи (додається).
3. Робочій групі не пізніше травня 2018 року розробити План місцевого економічного розвитку.
4. Контроль за виконанням цього розпорядження залишаю за собою.

Міський голова

В.П. Чепурний

Проект вносить:
Заступник міського голови

І.М. Плющій

ЗАТВЕРДЖЕНО +
Розпорядження міського голови
28 липня 2017 р. № 250-р

Склад

робочої групи з розробки Плану місцевого економічного розвитку в рамках
Ініціативи Європейського союзу «Мери за економічне зростання»

Чепурний Володимир Павлович	міський голова, голова робочої групи
Плющій Ірина Миколаївна	заступник міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради, заступник голови робочої групи
Захарова Аліна Анатоліївна	головний спеціаліст відділу інвестиційної та міжнародної діяльності виконавчого комітету Бердянської міської ради, секретар робочої групи
Члени робочої групи:	
Холод Олексій Олексійович	секретар міської ради
Дєєва Оксана Олегівна	заступник міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради
Дойнова Юлія Вікторівна	заступник міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради
Акуленко Любов Іванівна	начальник відділу соціально- економічного розвитку та регуляторної політики управління економічного розвитку виконавчого комітету Бердянської міської ради
Боханова Наталя Миколаївна	начальник управління земельних відносин виконавчого комітету Бердянської міської ради

Забарін Антон Федорович	головний спеціаліст відділу з правового забезпечення діяльності виконкому юридичного управління виконавчого комітету Бердянської міської ради
Малиновська Анастасія Миколаївна	начальник управління містобудування та архітектури виконавчого комітету Бердянської міської ради
Михайленко Лариса Миколаївна	заступник директора Бердянського міського центру зайнятості (за згодою)
Мураценко Тетяна Миколаївна	начальник відділу праці управління праці та соціального захисту населення виконавчого комітету Бердянської міської ради
Орлова Юлія Віталіївна	начальник управління економічного розвитку виконавчого комітету Бердянської міської ради
Пилипенко Олександр Олександрович	інженер групи централізованого господарського забезпечення відділу освіти виконавчого комітету Бердянської міської ради
Реброва Олена Олександрівна	начальник відділу підприємницької діяльності та захисту прав споживачів управління економічного розвитку виконавчого комітету Бердянської міської ради
Рупіцева Олена Олександрівна	начальник відділу з питань майна комунальної власності Управління комунальної власності Бердянської міської ради
Сидоренко Лідія Борисівна	начальник відділу оренди, приватизації, кадрів та діловодства Управління комунальної власності Бердянської міської ради

План місцевого економічного розвитку м. Бердянськ

4

Ткаченко
Світлана Олександрівна

заступник начальника фінансового
управління виконавчого комітету
Бердянської міської ради

Заступник міського голови

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'І.М. Плющій', written in a cursive style.

І.М. Плющій

УКРАЇНА

МІСТО БЕРДЯНСЬК ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

МІСЬКОГО ГОЛОВИ

12 червня 2018 р.

№ 227-р

Про затвердження нового
складу робочої групи

Згідно зі ст. 42 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», ст. 87 Статуту територіальної громади міста Бердянська, враховуючи зобов'язання, прийняті міським головою в межах підписаної угоди в рамках Ініціативи Європейського Союзу «Мери за економічне зростання», з метою розробки Плану місцевого економічного розвитку та у зв'язку із кадровими змінами

1. Затвердити новий склад робочої групи з розробки Плану місцевого економічного розвитку в рамках Ініціативи Європейського Союзу «Мери за економічне зростання» (далі робоча група), що додається.

2. Визнати такими, що втратили чинність розпорядження міського голови від 28.07.2017 № 250-р «Про створення робочої групи з розробки Плану місцевого економічного розвитку в рамках Ініціативи Європейського Союзу «Мери за економічне зростання» крім п.1, від 03.11.2017 № 355-р та від 29.11.2017 № 391-р щодо внесення змін до складу робочої групи з розробки Плану місцевого економічного розвитку.

3. Робочій групі не пізніше 10 серпня 2018 року розробити проект Плану місцевого економічного розвитку та подати його в установленому порядку для попередньої оцінки та подальшого затвердження.

4. Контроль за виконанням цього розпорядження залишаю за собою.

Міський голова

Проект вносить:
Заступник міського голови

В.П. Чепурний

Ю.В. Дойнова

План місцевого економічного розвитку м. Бердянськ

2

ЗАТВЕРДЖЕНО

Розпорядження міського голови

12 червня 2018 р.
№ 227-р

Склад

робочої групи з розробки Плану місцевого економічного розвитку в рамках
Ініціативи Європейського союзу «Мери за економічне зростання»

Чепурний Володимир Павлович	міський голова, голова робочої групи
Дойнова Юлія Вікторівна	заступник міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради, заступник голови робочої групи
Комарова Інна Валентинівна	начальник відділу інвестиційної та міжнародної діяльності виконавчого комітету Бердянської міської ради, секретар робочої групи
Члени робочої групи:	
Холод Олексій Олексійович	секретар міської ради
Акуленко Любов Іванівна	начальник відділу соціально-економічного розвитку та регуляторної політики управління економічного розвитку виконавчого комітету Бердянської міської ради
Власенко Віталій Вікторович	начальник управління безперервних покращень ПрАТ "Бердянські жнивварки" (за згодою)
Глазова Яна Василівна	заступник голови Фонду сприяння органам самоорганізації населення в м.Бердянськ (за згодою)
Жук Наталія Миколаївна	керівник бази відпочинку "Аркада" (за згодою)
Камай Наталія Петрівна	фізична особа-підприємець (за згодою)

План місцевого економічного розвитку м. Бердянськ

3

Кас'янов Ігор Віталійович	голова громадської спілки "Вільна Громада - Комфортне місто" (за згодою)
Кривоус Алла Дмитрівна	фізична особа-підприсмець (за згодою)
Мельничук Алла Богданівна	програмний директор Перше Антикафе Бердянська "ЧАС Є" (за згодою)
Однолько Олена Іванівна	голова громадської організації "Інформаційно- ресурсний центр "Діалог" (за згодою)
Орлова Юлія Віталіївна	начальник управління економічного розвитку виконавчого комітету Бердянської міської ради
Реброва Олена Олександрівна	начальник відділу підприємницької діяльності та захисту прав споживачів управління економічного розвитку виконавчого комітету Бердянської міської ради
Рунчева Наталя Вікторівна	доцент кафедри економіки і фінансів Бердянського університету менеджменту і бізнесу (за згодою)
Харченко Валерій Костянтинович	виконавчий директор Бердянського Союзу промисловців та підприємців (роботодавців) БСПП (р)

Заступник міського голови

Ю.В. Дойнова

Додаток В. Класифікація підприємств за розміром

Таблиця 4: Класифікація підприємств за розміром (згідно Господарського Кодексу України)

Тип	Кількість співробітників	Річний оборот, євро
Мікро-бізнес (Приватний підприємець)	<2	Менш ніж 2 мільйони
Малий бізнес	<50	Менш ніж 10 мільйонів
Середній бізнес	50 – 250	Від 10 до 50 мільйонів
Великий бізнес	Понад 250	Понад 50 мільйонів

Додаток С. Класифікація за видами економічної діяльності

Таблиця 5: Класифікація суб'єктів господарювання м. Бердянськ за видами економічної діяльності

Назва галузі	Усього, одиниць	% до загальної кількості	У тому числі			
			підприємства		ФОПи	
			одиниць	% до загальної кількості	одиниць	% до загальної кількості
Усього	7338	100	2022	100	5316	100
у тому числі:						
Сільське господарство, лісове господарство та рибне господарство	96	1,3	56	2,8	40	0,8
Промисловість	5	0,1	3	0,1	2	0,0
Переробна промисловість	407	5,5	165	8,2	242	4,6
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	59	0,8	22	1,1	37	0,7
Водопостачання; каналізація, поводження з відходами	21	0,3	11	0,5	10	0,2
Будівництво	215	2,9	119	5,9	96	1,8
Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів	3392	46,2	355	17,6	3037	57,1
Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	296	4,0	81	4,0	215	4,0
Тимчасове розміщування й організація харчування	476	6,5	100	4,9	376	7,1
Інформація та телекомунікації	245	3,3	37	1,8	208	3,9
Фінансова та страхова діяльність	177	2,4	66	3,3	111	2,1
Операції з нерухомим майном	283	3,9	112	5,5	171	3,2
Професійна, наукова та технічна діяльність	256	3,5	68	3,4	188	3,5
Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	414	5,6	323	16,0	91	1,7
Державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування	132	1,8	95	4,7	37	0,7
Освіта	66	0,9	32	1,6	34	0,6
Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	129	1,8	57	2,8	72	1,4
Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	56	0,8	21	1,0	35	0,7
Надання інших видів послуг	577	7,9	299	14,8	278	5,2
Інші види діяльності	36	0,5	0	0,0	36	0,7

Додаток D. Розподіл компаній приватного сектору за чисельністю та видами діяльності

Таблиця 6: Розподіл компаній приватного сектору м. Бердянськ за чисельністю та видами діяльності

Види економічної діяльності	Кількість та % компаній							
	Усього, одиниць	% від загальної кількості	Мікро		Малі		Середні	
			Одиниць	% від загальної кількості	Одиниць	% від загальної кількості	Одиниць	% від загальної кількості
Усього	648	100	537	82,9	76	11,7	35	5,4
<i>у тому числі:</i>								
<i>Сільське господарство, лісове господарство та рибне господарство</i>	32	4,9	21	3,2	9	1,4	2	0,3
<i>Промисловість</i>	2	0,3	2	0,3	0	0,0		0,0
<i>Переробна промисловість</i>	80	12,3	51	7,9	18	2,8	11	1,7
<i>Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря</i>	17	2,6	15	2,3	0	0,0	2	0,3
<i>Водопостачання; каналізація, поводження з відходами</i>	4	0,6	4	0,6	0	0,0		0,0
<i>Будівництво</i>	64	9,9	57	8,8	6	0,9	1	0,2
<i>Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів</i>	164	25,3	147	22,7	16	2,5	1	0,2
<i>Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність</i>	25	3,9	22	3,4	1	0,2	2	0,3
<i>Тимчасове розміщування й організація харчування</i>	47	7,3	37	5,7	4	0,6	6	0,9
<i>Інформація та телекомунікації</i>	20	3,1	15	2,3	5	0,8		0,0
<i>Фінансова та страхова діяльність</i>	19	2,9	18	2,8	1	0,2		0,0
<i>Операції з нерухомим майном</i>	68	10,5	61	9,4	6	0,9	1	0,2
<i>Професійна, наукова та технічна діяльність</i>	22	3,4	18	2,8	2	0,3	2	0,3
<i>Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування</i>	24	3,7	21	3,2	2	0,3	1	0,2
<i>Освіта</i>	3	0,5	2	0,3	0	0,0	1	0,2
<i>Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги</i>	13	2,0	7	1,1	2	0,3	4	0,6
<i>Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок</i>	8	1,2	7	1,1	1	0,2		0,0
<i>Надання інших видів послуг</i>	36	5,6	32	4,9	3	0,5	1	0,2

Додаток Е. Оцінка співпраці на місцевому рівні

Таблиця 7: Оцінка співпраці на місцевому рівні у м. Бердянськ

Назва та/або функція (сфера/тема якої вона стосується)	Залучені інституції/ особи	Досягнення (тут також потрібно вказати, яким чином вона здійснюється: наприклад, на етапі планування, реалізації проектів, надання послуг, на постійній основі або періодично/ разово)	Оцінка: корисно чи не корисно
Сприяння налагодженню конструктивної взаємодії органів місцевого самоврядування з організаціями громадянського суспільства	Дорадчий комітет ⁵	Періодично, не рідше одного разу на місяць	Частково корисно
Здійснення громадського контролю діяльності виконкому у відповідності до чинного законодавства	Дорадчий комітет	Періодично, не рідше одного разу на місяць	Частково корисно
Забезпечення врахування громадської думки жителів міста під час формування та реалізації державної політики у сфері громадсько-політичного, соціально-економічного життя міста	Дорадчий комітет	Періодично, не рідше одного разу на місяць	Частково корисно
Координація роботи органів місцевого самоврядування та суб'єктів господарювання з виконання та дотримання єдиної державної регуляторної політики у сфері господарських відносин, розвитку та підтримки підприємництва у м. Бердянськ	Координаційна рада з питань розвитку підприємництва та захисту прав споживачів	На постійній основі	Корисно
Обговорення та надання рекомендацій у вирішенні суперечливих питань, що виникають у сфері підприємництва та захисту прав споживачів міста Бердянськ, та підготовка рекомендацій щодо їх розв'язання	Координаційна рада з питань розвитку підприємництва та захисту прав споживачів	За потреби	Корисно
Розгляд та обговорення комплексних регіональних та міських програм з питань розвитку малого підприємництва, з питань захисту прав споживачів, моніторинг виконання заходів даних програм	Координаційна рада з питань розвитку підприємництва та захисту прав споживачів	На постійній основі	Корисно
Сприяння розвитку підприємницької ініціативи, популяризація підприємницької діяльності, інформування суб'єктів господарської діяльності про кращий досвід підприємницької діяльності, координація роботи суб'єктів підприємницької діяльності щодо дотримання ними законодавства у сфері прав споживачів, торгівлі та побутового обслуговування	Координаційна рада з питань розвитку підприємництва та захисту прав споживачів	На постійній основі	Корисно
Соціальний захист населення	БСПП	На постійній основі	Частково корисно
Підтримка місцевих товаровиробників	БСПП	На постійній основі	Частково корисно
Впровадження заходів енергоефективності	БСПП	На постійній основі	Частково корисно

Додаток Ф. Галузі (та підгалузі) з перспективою зростання та їхні проблеми

Таблиця 8: Галузі (та підгалузі) з перспективою зростання та їхні проблеми

Галузь зростання (підгалузь)	Основні проблеми, вирішити які можна за допомогою послуг з підтримки бізнесу
Промислова діяльність	Відсутність стабільних ринків збуту продукції Недостатній попит на продукцію
Тимчасове розміщення й організація харчування	Недостатня кваліфікація кадрів Перевищення попиту над пропозицією на послуги ділового та подієвого туризму Недостатнє інформування потенційних споживачів щодо туристичного потенціалу міста
Усі галузі	Недостатнє інформування щодо інвестиційного потенціалу міста Незручний інтерфейс сайту Бердянської міської ради і як наслідок – значні затрати часу на пошук інформації на місцевому рівні Відсутність конференц-залу як інноваційного простору для підтримки соціальних та бізнесових ініціатив

⁵ Дорадчий комітет існував до лютого 2018 року. Процес реалізації Плану МЕР передбачає відновлення його діяльності

Додаток Г. Доступ до фінансування

Таблиця 9: Доступ до фінансування суб'єктів господарювання у м. Бердянськ

Фінансова установа / донор	Категорії отримувачів кредиту (гранту)	Галузь/діяльність, якій надається пріоритет при фінансуванні	Мінімальний та максимальний розмір кредиту (гранту)	Вимоги (річний відсоток, застава, тощо)
Данська рада у справах біженців	ВПО з районів з нестабільною політичною і військовою ситуацією, що зареєстровані та проживають на території Донецької, Луганської, Запорізької та Дніпропетровської	ПРОГРАМА НАДАННЯ БІЗНЕС-ГРАНТІВ на початок нового та відновлення або розширення існуючого бізнесу	300-1000 USD	На безповоротній основі за умови успішного захисту власної бізнес-ідеї
Данська рада у справах біженців	Суб'єкти малого та середнього бізнесу Донецької, Луганської, Дніпропетровської та Запорізької областей.	ПРОГРАМА СТВОРЕННЯ РОБОЧИХ МІСЦЬ для ВПО та осіб, які постраждали від конфлікту в Україні	2000-10000 USD	Інвестування з боку заявника в плановане розширення свого бізнесу не менше 50% від суми гранту
Данська рада у справах біженців	ВПО з районів з нестабільною політичною і військовою ситуацією, що зареєстровані та проживають на території Донецької, Луганської, Запорізької та Дніпропетровської областей.	ПРОГРАМА ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ НА РИНКУ ПРАЦІ для ВПО та осіб, які постраждали від конфлікту в Україні Для отримання нових та покращення існуючих навичок через проходження відповідних курсів професійної освіти	до 200 доларів США	Власне інвестування з боку заявника в розмірі не менше 20% від вартості навчання
РФПП	СПД	Діяльність у сфері виробництва, сільського господарства та агротуризму	до 500 000 грн	На платній та зворотній основі
РФПП, ГО «Бізнес-інкубатор «Бі-Запоріжжя»	Учасники та випускники мережі бізнес-інкубаторів на базі вищих навчальних закладів Запорізької області – переможці конкурсу бізнес-планів	-	до 100000 грн	На безповоротній основі
РФПП, ВП ГО «Всеукраїнський Центр допомоги учасникам АТО» в Запорізькій області	Учасники АТО, які ведуть або планують вести підприємницьку діяльність в Запорізькій області – переможці конкурсу бізнес-планів	-	до 100000 грн	На безповоротній основі
Приватбанк	МСБ	-	500000-2000000 грн	90 днів – 19%, 180 днів – 20%
Приватбанк	МСБ	Лізинг обладнання	для клієнтів МСБ – від 250 тис. до 300 млн грн; для корпоративних клієнтів – від 500 тис. до 300 млн грн	від 1% до 19% річних (залежно від партнерської програми) Аванс – 20% / 30% від вартості предмета лізингу вітчизняного / імпортного виробництва
Ощадбанк	МСБ	-	індивідуально	від 17,5%
Ощадбанк	МСБ	Лізинг обладнання	10000-20000000 грн	від 17% від 12% (в рамках партнерських програм)
Індустріалбанк	МСБ	-	Індивідуально	Від 21% у гривні; від 12% у валюті
Укргазбанк	МСБ	-	індивідуально	гривня – від 18,0% USD – від 8,7% євро – від 7,7%
Укрсиббанк	МСБ	-	від 100000 грн	від 13,9%
А-Банк, Альфа-Банк, Мета Банк, ОTR Банк, Промінвестбанк, Райффайзен Банк Аваль, Таскомбанк, Укрсоцбанк	МСБ	-	Індивідуально	Індивідуально

Додаток Н. Потреби приватного сектору у земельних ресурсах та інфраструктурі

Таблиця 10: Потреби приватного сектору м. Бердянськ у земельних ресурсах та інфраструктурі

Виражені потреби приватного сектора за типом інфраструктури	Існуючі умови задоволення потреб в цьому сегменті	Можливі потреби в майбутньому (протягом 6 років)
Торгівельно-офісні приміщення та для надання послуг	Найбільший попит (219 договорів оренди комунального майна), задоволений	Зростання попиту
Складські приміщення та гаражі	Середній попит (44 договорів оренди комунального майна), задоволений	Зростання попиту
Виробнича діяльність	Мінімальний попит (12 договорів оренди комунального майна), задоволений	Незначне зростання попиту
Бізнес-інкубатор (<10 стартапів /мікрокомпаній; >10 стартапів/мікрокомпаній)	Попит відсутній	Без змін
Бізнес / індустріальний парк	Виділено під індустріальний парк земельну ділянку 21,977 га	Проводиться робота по заснуванню бізнес-парку
Науковий / технологічний парк	Попит відсутній	Без змін

Додаток І. Правові та інституціональні умови

Таблиця 11: Правові та інституціональні умови ведення бізнесу у м. Бердянськ

Встановлені проблеми в сфері регулювання	Високий/низький негативний вплив	Основний регулюючий орган	Можливість пом'якшення / поліпшення на місцевому рівні (докладно)
Високий регуляторний тиск	Високий	ВРУ, БМР	Оприлюднення на сайті БМР регуляторних актів. Організація та проведення навчальних і консультаційних заходів щодо впливу регуляторних актів на ведення бізнесу.
Часті зміни в економічному законодавстві	Високий	ВРУ, Кабінет міністрів України	Оприлюднення на сайті БМР економічного законодавства та його постійна актуалізація. Організація та проведення спільно з ДФСУ семінарів щодо змін у податковому законодавстві.
Високий рівень оподаткування	Високий	ВРУ, БМР	Проведення дорадчих заходів із представниками бізнес-спільноти щодо рівня місцевих податків.
Проблеми з отриманням дозволів на підключення до електромереж	Середній	Публічне акціонерне товариство «Запоріжжя-обленерго»	Налагодження співпраці ВК БМР з регулюючим органом.
Складні процедури оформлення та використання земельних ділянок, отримання дозволів на будівництво	Середній	Держгеокадастр, Державна архітектурно-будівельна інспекція України	Сприяння спрощенню процедур шляхом розширення переліку послуг Центру надання адміністративних послуг для суб'єктів господарювання

Додаток Ж. Ситуація з кваліфікованою робочою силою

Таблиця 12А: Ситуація з кваліфікованою робочою силою у м. Бердянськ

Галузь (Відповідно до Таблиці 5)	Поточна ситуація з кваліфікованою робочою силою	Прогнозована ситуація у майбутньому	Можливі напрямки дій
<i>Сільське господарство, лісове господарство та рибне господарство</i>	Невелика нестача	Без змін	Невтручання
<i>Промисловість</i>	Перевищення попиту	Без змін	Координація навчальних закладів та роботодавців
<i>Переробна промисловість</i>	Перевищення попиту	Без змін	Координація навчальних закладів та роботодавців
<i>Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря</i>	Невелика нестача	Без змін	Невтручання
<i>Водопостачання; каналізація, поводження з відходами</i>	Невелика нестача	Без змін	Невтручання
<i>Будівництво</i>	Невелика нестача	Без змін	Невтручання
<i>Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів</i>	Перевищення попиту	Без змін	Координація навчальних закладів та роботодавців
<i>Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність</i>	Невелика нестача	Без змін	Невтручання
<i>Тимчасове розміщення й організація харчування</i>	Перевищення попиту (влітку)	Без змін	Невтручання
<i>Інформація та телекомунікації</i>	Невелика нестача	Без змін	Невтручання
<i>Фінансова та страхова діяльність</i>	Значна кількість	Без змін	Невтручання
<i>Операції з нерухомим майном</i>	Значна кількість	Без змін	Невтручання
<i>Професійна, наукова та технічна діяльність</i>	Відповідність	Без змін	Невтручання
<i>Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування</i>	Відповідність	Без змін	Невтручання
<i>Державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування</i>	Відповідність	Без змін	Невтручання
<i>Освіта</i>	Значна кількість	Без змін	Невтручання
<i>Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги</i>	Перевищення попиту (лікарі)	Без змін	Запровадження місцевих програм підтримки лікарів
<i>Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок</i>	Відповідність	Без змін	Невтручання
<i>Надання інших видів послуг</i>	Відповідність	Без змін	Невтручання
<i>Інші види діяльності</i>	Відповідність	Без змін	Невтручання

Додаток К. Шляхи досягнення балансу між попитом на кваліфіковані трудові ресурси і можливостями працевлаштування в муніципальній освіті – системний аналіз

Таблиця 12В: Шляхи досягнення балансу між попитом на кваліфіковані трудові ресурси і можливостями працевлаштування в муніципальній освіті – системний аналіз

Переваги поточних методів	Рейтинг за важливістю (1-5)	Недоліки існуючих методів роботи	Рейтинг за важливістю (1-5)
Семінари та тренінги з пошуку роботи	1	Низький рівень подачі роботодавцями інформації про наявність вільних робочих місць та вакантних посад	1
Тематичні семінари	2	Високий рівень «прихованого безробіття» (робота найманих працівників без належного оформлення трудових відносин, виплата заробітної плати «в конвертах»)	2
Навчання, перенавчання та підвищення кваліфікації зареєстрованих безробітних	3	Законодавчо закріплені різні види соціальних допомог, субсидій, що призводить до зниження мотивації людини до праці	3
Індивідуальні консультації	4	–	–
Інформаційні та просвітницькі заходи	5	–	–
Можливі шляхи покращення методів роботи			
Налагодження більш тісного взаємозв'язку між БМЦЗ та роботодавцями			
Здійснення на державному рівні превентивного аналізу потреб ринку праці та напрямів підготовки фахівців в різних галузях економіки країни			

Додаток Л. Як м. Бердянськ сприймається його мешканцями

Таблиця 13: Як м. Бердянськ сприймається його мешканцями

Позитивні аспекти, очевидні сильні сторони нашої місцевості на думку мешканців	Ступінь важливості (1-5)	Негативні аспекти, очевидні слабкі сторони нашої місцевості на думку мешканців	Ступінь важливості (1-5)
Туристичний потенціал	1	Відсутність можливості для самореалізації	1
Людський потенціал	2	Зростання алкоголізму, наркоманії, злочинності	2
Промисловий потенціал	3	Відтік кваліфікованих кадрів	3
Природні ресурси регіону	4	Стан доріг	4
Підприємницьке середовище	5	Зношеність міської інфраструктури	5
Можливі дії, легкі для втілення			Під керівництвом
Продовження реалізації «Програми розвитку туризму та популяризації туристичного потенціалу м. Бердянська»			Виконавчий комітет Бердянської міської ради
Залучення зовнішнього фінансування з метою розвитку туристичної інфраструктури, популяризації Бердянська, підвищення ефективності використання людського потенціалу, створення точок росту для забезпечення можливостей самореалізації, відновлення міської інфраструктури			Виконавчий комітет Бердянської міської ради